

GEVAARLIJKE STOFFEN OP HET WERK

Dit is een uitgave van de Werkgroep Gevaarlijke Stoffen van het Netwerk Arbo FNV

PAK DE SLUIPMOORDENAARS AAN!

Deze folder gaat over stoffen op je werk die schadelijk kunnen zijn voor je gezondheid. Stoffen die tot klachten kunnen leiden aan longen, ogen of huid. Ze kunnen ook kankerverwekkend zijn, of invloed hebben op je nageslacht. En dat komt allemaal vaker voor dan je denkt.

GROOT PROBLEEM OF KLEIN PROBLEEM?

Ruim 100.000 bedrijven in Nederland werken met naar schatting zo'n 100.000 verschillende chemische stoffen ¹. Veel daarvan zijn slecht voor de gezondheid van werkenden. Bijvoorbeeld uitlaatgassen van dieselmotoren, fijnstof, bestrijdingsmiddelen, lasrook, schoonmaakmiddelen en nog veel meer.

- Meer dan 1 miljoen werknemers hebben er in hun werk mee te maken.
- Gevaarlijke stoffen zijn de op twee na grootste ziekmakers op het werk. Meer dan 3000 mensen per jaar komen erdoor te overlijden.
- Volgens de Arbeidsinspectie leeft slechts een zéér kleine minderheid van de werkgevers de regels over het werken met gevaarlijke stoffen naar behoren na ².

Die cijfers worden er met de jaren niet beter op. Dus ja: dit is een groot probleem.

OOK BIJ ONS?

Dat is niet steeds eenvoudig te achterhalen. Veel werkgevers weten het zelf niet, ook al moeten ze dat van de wet. Je kunt aandrigen op méér informatie, maar ook zelf op onderzoek uitgaan. Doe dat niet in je eentje, maar samen. En aarzel niet om de vakbond in te schakelen.

NIETS AAN TE DOEN?

Vaak horen we: 'het is nu eenmaal zo, het hoort bij je werk'. Niets is minder waar! Niet ziek worden door je werk is een grondrecht. En het is de plicht van de werkgever om te zorgen voor een veilige en gezonde werkplek. Dat ligt vast in de wet. Toch is de praktijk vaak anders. Om dit te veranderen heb je moed nodig: om op te komen voor de gezondheid van jezelf, van je collega's en van je akomelingen. En een lange adem! Met hulp van elkaar, van de FNV, maar ook van een sterke ondernemingsraad kun je een heel eind komen. Samen sta je sterk!

STEUN VAN DE FNV

Sluit je aan bij het Netwerk Arbo van de FNV. Vraag om informatie en advies bij het FNV Arbo Adviespunt. En gebruik het 6-stappenplan in deze folder.

¹ Cijfers gebaseerd op 'Beroepsziekten in beeld', uitgave van de Nederlandse Arbeidsinspectie (2020)

² Bron: 'Toezicht op het werken met gevaarlijke stoffen', uitgave van de Nederlandse Arbeidsinspectie (2024)

IN 6 STAPPEN VEILIG WERKEN MET GEVAARLIJKE STOFFEN

Stoffen waar werknemers in hun werk mee te maken krijgen, kunnen op allerlei manieren gevaarlijk zijn voor de gezondheid. Bijvoorbeeld voor de huid, ogen, de ademhalingswegen of een combinatie hiervan. Soms zijn gezondheidseffecten direct merkbaar, maar bij heel wat stoffen is dat pas op de langere termijn. Effecten variëren van allergie en luchtwegklachten tot steriliteit en kanker. En vaak is die gezondheidsschade onomkeerbaar.

Weet jij of je met gevaarlijke stoffen werkt? En wil je voorkomen dat jouw gezondheid en die van je collega's daaronder lijdt? Lees in deze 6 stappenplanpak wat jullie er samen tegen kunnen doen. Voor extra uitleg kun je de links in deze tekst aanklikken, of contact opnemen met het FNV Arbo-Adviespunt.

1. ONDERZOEK HET PROBLEEM GOED.

Met welke gevaarlijke stoffen heb je in je werk te maken? Wat is precies het gevaar? Welke bescherming heb je, en is die voldoende? Veel gevaarlijke stoffen doen pas kwaad als je er langer of vaker aan wordt blootgesteld. Vaak gaat dat ongemerkt! Of indirect, bijvoorbeeld via dieselrook en andere vormen van luchtvervuiling in de werkomgeving.

2. BESPREEK HET PROBLEEM MET JE COLLEGA'S.

Waarschijnlijk ben jij niet de enige met dit probleem. Ga er dan ook samen met je collega's mee aan de slag: dan sta je sterker!

3. BETREK JE LEIDINGGEVENDE EN DE PREVENTIEMEDEWERKER.

Besprek het probleem met je leidinggevende en, als die er is, met de preventiemedewerker. Kijk of zij de problemen serieus nemen, en willen nadenken over een oplossing. Doe ook dit samen met je collega's.

4. ORGANISEER STEUN VAN ANDEREN.

Stel het probleem samen met je collega's aan de orde bij de ondernemingsraad (OR) of personeelsvertegenwoordiging (PVT). Je kunt ook contact opnemen met de vakbonds(kader)leden binnen het bedrijf of met jouw vakbondsbestuurder. Weet je niet wie dat is, neem dan contact op met het FNV Arbo-Adviespunt. Zij kunnen jullie hierin verder helpen.

5. KOM ZELF IN ACTIE.

Als je leidinggevende/preventiemedewerker geen passende oplossing biedt, neem dan zelf actie, samen met je collega's. Je kunt bijvoorbeeld een handtekeningenlijst aan de directie overhandigen. Informeer je vakbondsbestuurder over de stappen die je zet.

6. ALS DIT NIET WERKT...

Besprek dan met de vakbondsbestuurder of met het FNV Arbo-Adviespunt de mogelijke vervolgstappen. Eén van de vele mogelijkheden is dan het inschakelen van de Arbeidsinspectie (NLA).

VOOR VRAGEN OVER VEILIG EN GEZOND WERK: HET FNV ARBO-ADVIESPUNT

Heb je een vraag over gevaarlijke stoffen? Bel of mail het Arbo-Adviespunt! Ook voor andere vragen over Veilig en Gezond werk kun je hier terecht, zoals over ongevallen, fysieke belasting, RSI, werkdruk en intimidatie.

- **Telefonisch: 088-3680609** (maandag t/m vrijdag, van 9.00 tot 13.00 uur).
- **Per mail:** Stel je vraag per email via fnn.nl/diensten/arbo-adviespunt (7 dagen per week).

1 MEI 2025: VRAGEN OVER GEVAARLIJKE STOFFEN? KOM LANGS BIJ DE STAND VAN HET NETWERK ARBO FNV!

